

Ontmoeting tussen boeren, studenten, designers en jongeren

# *Dromen* met designers

Vernieuwing van ons voedselproductiesysteem lukt pas goed als je er jongeren en designers bij betrekt. Met dat idee organiseerde 'Agri Meets Design' ontwerpessies, ontmoetingen en pitches voor hackers. Er was ook aandacht voor onderwijs.



Bij dat biggetje met bodywarmer, daar is het. Ik moet even zoeken in Strijp-S, een voormalig bedrijventerrein in Eindhoven, waar nu diverse designergerelateerde bedrijven een plek gevonden hebben. De laatste week van oktober – tijdens de Dutch Design Week – bruist het er van activiteiten. Ik ben op vrijdagmorgen 25 oktober onderweg naar 'Agri Meets Design.' Voor het eerst in deze 12e editie vindt er een ontmoeting plaats tussen landbouw en design. Vandaag staat onderwijs op het programma. 'Steeds minder jonge mensen voelen zich aangetrokken tot agrarische opleidingen,' staat er in het programma. 'Krijgen ze daar wel de juiste dingen geleerd?' Herkenbaar en intrigerend.

## **Hofleverancier**

Dat biggetje met bodywarmer is geen grap. Het is het product van een samenwerking tussen designer Niels Aarts en varkenshouder William Meulendijks. Kleine biggetjes kunnen makkelijk onderkoeld raken. Met zo'n bodywarmer is de kans groter kleinere biggetjes in leven te houden. In de hal – de Showcase – staan meer ontwerpen zoals de MelkSalon van Sietske Klooster. Ze is – zo zegt ze zelf – designer, choreograaf en boerin. In haar salon, waar melkveehouders hun melk schenken, wil ze een gesprek over melkproductie en consumptie op gang brengen. De hele week zijn er ontwerpessies in de FARM:LABS. Boeren, designers, jongeren en



Designers Sietske Klooster en Ruben van Megen presenteren hun wonderland: ruimte voor scholen om verbinding met de omgeving te zoeken

*‘Steeds minder jongeren voelen zich aangetrokken tot agrarische opleidingen. Krijgen ze daar wel de juiste dingen geleerd?’*

studenten brainstormen over diverse thema’s zoals robotisering, gaming, slimme verpakking of de boerderij van de toekomst. Inwoners van Eindhoven kunnen op maandag kennismaken met jonge boeren tijdens de ‘Lekkere Trek’. Ze trekken dan per tractor door de stad en starten een gesprek over eten. Op woensdag vindt een Eetcafé plaats dat voor iedereen toegankelijk is. Sietske Klooster presenteert er haar Melksalon. En vanaf vrijdag is er een tweedaagse Polderhack. In diverse pitches gaan boeren en hackers aan de slag om diverse openbaar toegankelijke data op slimme manieren te ontsluiten. Denk aan meteorologische gegevens, of gegevens over bestrijdingsmiddelen van het Ctgb. Maar ik kom niet voor die hackers naar Eindhoven, maar de ontwerpsessie over onderwijs. “Onderwijs is de hofleverancier van veranderingen die de sector nodig heeft”, stelt Xander Beks van Tasty Green Lifestyle Experience. Hij is een van de initiatiefnemers van Agri Meets Design. “Om los te komen van de schaduwzijden van ons voedselproductiesysteem, is dat systeem toe aan een herontwerp.” Hij maakt zich sterk om jongeren te betrekken bij dat herontwerp. “Ze zijn een natuurlijke partner, net als ondernemers, overheid of onderwijs.” Het idee om aan te sluiten bij de Dutch Design Week (DDW)

ontstond afgelopen voorjaar tijdens het Food Film Festival waar Provincie Noord-Brabant, ministerie van EZ en ZLTO spraken over voedseluitdagingen. De Provincie bestempelde de DDW als een strategisch relatie-evenement waar je met designers kunt werken aan maatschappelijke uitdagingen. Naast Agri Meets Design, waren er nog zo’n tien andere evenementen over maatschappelijke uitdagingen.

### Earthship

Voorafgaand aan de brainstormsessies, waarin we in kleine groepjes werken aan dromen, laat Beks ons een kort filmpje zien als opwarmer. Het bedrijf van een kleinschalige varkensboer verandert langzamerhand in een industriële varkensfabriek totdat hij zich afvraagt waar hij mee bezig is (zie link op groenonderwijs.nl). Twee lectoren, Evert Jan Ulrich (Innovatie en Ontwikkeling, HAS Hogeschool) en David Hamers (Stad & Land, Design Academy Eindhoven) benadrukken waarom het belangrijk is met jongeren en designers na te denken over onze voedselproductie. “Het werkt goed wanneer je jongeren betreft bij innovaties”, zegt Ulrich. “Zij doen dingen anders. Ze weten hoe nieuwe toepassingen werken, denk aan Facebook.” Hamers vindt



*Melkveehouder en educatieboerin Hermien van der Aa presenteert een ontwerp met meer passie en creativiteit in het onderwijs*

*‘Het moet niet zoals het ging toen ik op school zat’*

het de hoogste tijd na te denken over de productie van ons voedsel anders moet. “Nederland een verstedelijkt land, stad en platteland kunnen niet zonder elkaar.” Hij laat zien hoe ontwerpers een rol kunnen spelen bij nieuwe ontwerpen, zoals Ruben van Megen die met een infographic en een speciaal ontworpen machine bewustwording van vleesproductie op gang brengt.

‘Hoe moet het onderwijs voor de nieuwe boer er uitzien?’ Dat is de vraag waar we in groepjes over na mogen denken. De mensen van Designcoöperatie Capital D hebben verschillende werkvormen. We mogen onze dromen verwoorden en verbeelden. “Niks is onmogelijk,” zegt Froukje Kooter, studente HAS Hogeschool, die al de hele week spijbelt. Als jonge studente heeft ze dit jaar haar eerste tijdschrift ‘Jonge Helden in het Groen’ geproduceerd over jongeren met hun passie voor de agrarische sector. Ze droomt van ruimte voor scholen om buiten de kaders te denken. Designer Ruben van Megen wil burgers met boeren verbinden. Marc Hendriks van het Ontwikkelcentrum droomt van aandacht voor duurzaam ondernemerschap. Andere groepen dromen over verbinding tussen onderwijs en de cyclus van de natuur. Ze willen broedplaatsen van vernieuwing of met studenten werken aan een reizend earthship gemaakt van puin op het boerenerf.

### Verbinding

Melkveehouder en educatieboerin Hermien van der Aa droomt van meer passie en creativiteit in het onderwijs. “Het moet niet zoals het ging toen ik op school zat. Vier jaar lang met dertig mensen in een klas.” Alle groepen beelden hun dromen uit in collages. Hoewel ik het moeilijk vind er conclusies uit te trekken, zie ik dat alle groepen dromen van meer verbinding tussen alle sectoren in de agrarische wereld en de wereld om hen heen. Bewustwording van waar ons voedsel vandaan komt, is een manier om te werken aan die verbinding. Dat gebeurt een paar honderd meter verderop, op Strijp-S, bij ‘the Rechargeables’ ons lunchadres: een kas omgeven door het groen. Buiten lopen kippen. Designers hebben er alles aan gedaan om ons te laten nadenken over ons voedsel.

Beks, en zijn organisatie ‘Tasty Green Lifestyle Experience’ willen verder met de oogst van Agri Meets Design. Een paar dagen later is er al een gesprek met EZ, ZLTO en de Provincie. Hoe kun je aansluiten bij de Human Capital Agenda’s van de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen? Kan Agri Meets Design groen onderwijs helpen een nieuwe koers te pakken? Beks wil met onderwijs, overheid en jongeren aan het stuur ‘een nieuw leerlandschap ontwerpen’. ■

Kijk voor links bij dit artikel op [www.groenonderwijs.nl](http://www.groenonderwijs.nl)  
> vakblad editie 11